

wzniesionym na grodzie poznańskim w 2. połowie X w. Zbudowanie tej świątyni pod wezwaniem Najświętszej Marii Panny przypisują XIII-wieczne kroniki inicjatywie księżnej Dąbrowki. Kościół *Sanctae Mariae in Summo Posnaniensi* długo zachowywał istotne znaczenie w świadomości książąt wielkopolskich, skoro Przemysł I sprawując swe władcze funkcje zasiadał na umieszczanym przy nim tronie (por. J. Strzelczyk, Mieszko Pierwszy, Poznań 1992, s. 112). Późniejsze, XV-wieczne roczniki wymieniają jako założone przez księżną inne jeszcze kościoły katedrę poznańską, gnieźnieńską i krakowską, które jednak nie zostały wzniesione za jej życia. Natomiast uważać można, że Dąbrowka przyczyniła się do budowy świątyń na Ostrowie Lednickim oraz w Gnieźnie. Słusznie więc Gall Anonim określił ją mianem *christianissima*, podobnie jak Thietmar podkreślając zasługi księżnej w konwersji poddanych Mieszka, co miało istotne znaczenie dla pozycji i trwałości państwa piastowskiego.

Portret
Dąbrowki
pędzla
Jana Matejki

Dąbrowka zmarła w 977r. Miejsce jej wiecznego spoczynku nie zostało odnotowane w źródłach pisanych. Pozostaje nam jedynie przypuszczać, że jej doczesne szczątki zostały złożone w jednym z ufundowanych przez nią kościołów. Nie mogła to jednak być ani katedra poznańska, ani też gnieźnieńska, gdyż budowę tej pierwszej podjęto pod koniec życia Mieszka I i w chwili jego śmierci nie była jeszcze całkowicie ukończona, zaś wznoszenie katedry gnieźnieńskiej przypadło raczej na początek XI wieku. Zatem pochowano tę „matkę chrześną narodu polskiego” zapewne w kaplicy pałacowej jednego ze stołecznych grodów piastowskiej domeny. Być może spoczęła we wnętrzu świątyni grodowej w Poznaniu, w którego kościele katedralnym pochowano następnie wedle dostępnych danych Mieszka I i Bolesława Chrobrego (por. Z. Kurnatowska, Początki Polski, Poznań 2002, s. 109 - 110). Pośmiertne losy pochówku Dąbrowki pokrył kurz zapomnienia, przetrwała jednak pamięć o pełnej cnót chrześcijańskich, rozumnej i dzielnej Pani.

Prof. Hanna Kóčka-Krenz,